

සිහිර කුරුටු හිටුලින් නිරුපිත සන්නිවේදනය

පී.ඩී.එච්.චිලිච්. බණ්ඩාර

කළුකාවාරය, පුරුවිදාන අධ්‍යාපන ආෂාය, කැලෙඹ විශ්වවිද්‍යාලය

nilu@kln.ac.lk

සංස්කරණය

ලක්දිව රජ කළ කාශ්‍යප රජතුමා විසින් ත්‍රිස්ථු වර්ෂ පස්වන සියවස අග භාගයේ සිහිරය නම් ඇපුරව නිර්මාණය කළ බව වෘෂකාලි සනාථ කරයි. සිහිරයේ කැටපන් පැවැත්‍ර පූඛුලු තේ කාව්‍ය අඟ්‍ර අතින උරුමලයේ විධිව්‍යවස මොව පෙන්වා දෙයි එමෙන්ම සිහිරය තරම් ඉපැරණි තේ සම්බාදයක් ඇතුළත් කැටපන් පැවැත්‍රක් ලෝකයේ වෙනත් කිසිම රටකන් තවමත් සොයාගෙන නොමැත. සිහිරය නැර්මට දසනින් ජනී ජනය පැමින තිබේ. සිහිර සිතුවම්, සිංහ කෙටෙනිය සහ රජ මාලිගය ආදිය යුතු සිහිර නැරඹුවේ ස්වතිය හා සන්නානයට නැගුණ දේ පදනම් කැටපන් පැවැත්‍ර ලිපුහ. සිහිර කැටපන් පැවැත්‍ර ඇති කුරුටු තේ සිංහල තේ සාම්බාදයන් යෙළ තු පැරණිනම සාධක ලෙස ද සැලකේ. මෙම අධ්‍යාපනයේ ගැටුව තුයේ සිහිර තිතුවලින් නිරුපණය වන්නේ කුමක් ද යන්න අධ්‍යාපනය කිරීමය. සිහිරකාලීන් කැටපන් පැවැත්‍ර කුරුටු ගැ තේ තුළින් එකල සමාරුය මොව නිරුපණය වන්නේදැයි සොයා බැලීම මෙම අධ්‍යාපනයේ අරමුණ වේ. මේ සඳහා ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති මොවාරය පර්‍යාවිනානයේ සිහිර කුරුටු තේ ප්‍රමුඛ කරන් ගුන්ථ පරිදිනය කිරීමෙන් අවශ්‍ය ද්‍රුත්ත ලබාගෙන තිබේ. සිහිර තේ තුළින් එකල සමාරුය කැඩපනක් සේ රිතිවිද පෙන්වනා බව අවසන පැහැදිලි වෙයි.

මූල්‍ය පද- සිහිර තේ, සන්නිවේදනය, සමාරුය, කැටපන් පැවැත්‍ර, සිහිර සිතුවම්

හැදින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම පළාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයට අයන් සිගිරිය ඉතා විශාල පර්වතයක් පදනම් කොටගෙන තිරමාණය කරන ලද විශිෂ්ටව ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන්නා වූ ස්ථානයකි. ක්‍රිස්තු පුරුව තුන්වන සියවස බවුන් වඩා හිසුන් වහන්සේලාට සෙනසුනක් වූ ද, ක්‍රිස්තු වර්ෂ පස්වන සියවස කාශාප රුපුට ආරක්ෂිත බලකාටුවක් ලෙසින් ද, අග නගරයක් ලෙසින් ද විරාජමාන විය. කාශාප රජතුමාගේ මරණයෙන් පසු අග නගරය යළින් අනුරාධපුරයට ගෙන ගියෙන් සිගිරිය අරාණික වූ බව මහාවංසය ඇතුළු වංශකථා හෙලි කරයි. පසුකාලීනව සිගිරිය නැරඹු දහස් දෙනා තම සිතට නැගුණ අව්‍යාජන්වය පද්‍යයට නැගීමට සමන් වුණි. එම පද්‍යය සිගිරි කැටපත් පවුරු සටහන් කළේය. මේ අන්දමින් සිගිරිගාමීන් කැටපත් පවුරු කුරුවූ ගැ ගී කුළින් එකල සමාජය කැඩපතක් සේ විනිවිද පෙන්වන බව පසක් වේ.

ක්‍රමවේදය

අතින උරුමය හැදිරිය හැකි ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයන් වන්නේ ලිඛිත මූලාශ්‍රය හා පුරාවිද්‍යාත්මක මූලාශ්‍රය වේ. ඒ අතරින් පර්යේෂණයක දී ප්‍රාථමික හා ද්විතීක මූලාශ්‍ර වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පර්යේෂණ කොට ප්‍රකාශයට පත්කළ සිගිරි කුරුවූ ගී නම් ගුන්ථය ප්‍රමුඛ කරගත් ගාස්ත්‍රීය ගුන්ථ අධ්‍යයනය කෙරේ.

කාලය

සිගිරි කැටපත් පවුරු ඇති කුරුවූ ලිපි විශාල ප්‍රමාණය (ලිපි 708) අතරින් බහුතරය ක්‍රිස්තු වර්ෂ අවබන සියවසන්, ක්‍රිස්තු වර්ෂ දහවන සියවසටන් අයන් ය (පරණවිතාන 2000). ඇතැම් කුරුවූ ගිවල දක්නට ලැබෙන අක්ෂර ක්‍රිස්තු වර්ෂ දෙක හෝ ක්‍රිස්තු වර්ෂ තුන්වන සියවස්වල හාවිත වූ අක්ෂර රුප සමග බොහෝ සෙයින් සාම්ප්‍රදායික වෙයි (පරණවිතාන 2000). ඒ අනුව සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ සිගිරි ගී ක්‍රිස්තු වර්ෂ පස්වන සියවස හා ක්‍රිස්තු වර්ෂ දහවන සියවස අතර කාලයට අයන් යැයි කීම නිරවද්‍ය වේ. එමෙන් ම සියගෙනන් විවිධ අන්වලින් විවිධ අවස්ථාවල දී ලියන ලද හෙයින් මේ ලිපිවල දක්නට ලැබෙන එක ම අක්ෂරයෙහි පවා සුළු සුළු වෙනස්කම් පවතී.

සිගිරි කුරුවූ හි තඹනාගැනීම හා එහි ස්වභාවය

ශ්‍රී ලංකිය ඉතිහාසයේ සිගිරි කුරුවූ හි පිළිබඳ අධ්‍යයනය කළ විශිෂ්ට පුරාවිද්‍යායයන් දෙදෙනෙකි. එනම්, බ්‍රිතාන්‍ය ජාතිකයෙකු වූ හිටපු පුරාවිද්‍යා කොමසාරිස් එච්.ඩී.ඩේල් ඉන් එක් අයෙකි. ඔහු 1905 දී සිගිරි ප්‍රවාරහි වූ කුරුවූ හි පළමු වරට දක්නා ලදී. මෙම ලිපි අධ්‍යයනය කොට මෙම ලිපි කෙටි වුව ද, ගැඹුරු අරුත් රහිත වුව ද මෙවා තුළින් සන්නිවේදනය වන දී ඉමහත් බවත්, පුරාණ සිගිරිගාමීහු මේ ස්ථානය පිළිබඳ තම ධාරණාවන් සිගිරි ප්‍රවාරහි කුරුවූ ගැබවන් ඔහු කියා සිටිසි (Bell 1897). අනෙක් විශිෂ්ටයා වන්නේ ශ්‍රී ලංකිය පුරාවිද්‍යාවේ පියා යනුවෙන් හඳුන්වන මහාවාරය සෙනරත් පරණවිතාන ය. 1928 දී පරණවිතානයන් මුලින් ම මෙම ලිපි පරික්ෂා කළේය. බොහෝවිට මෙම ලිපිවල සිංහල හාජාවේ එෂිතිහාසික විකාශනය හැදුරිමෙහිලා මහත් වැදගත්කමක් පවතින බවත්, කුරුවූ හි බහුතරය පදා බවත් ඒවායින් බොහෝ පදා උසස් සාහිත්‍යය අගයකින් යුතු රවනා බවත්, ඒවා අතර ඇතැම් රවනා සම්හාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යයේ විශිෂ්ට නිරමාණවලට සමාන බවත් එතුමා කියා සිටිසි (පරණවිතාන 2000: 12).

සිගිරි කුරුවූ ගේ බහුතරය කියවා ගැනීමට අපහසුය. ඊට හේතුව වුයේ ලේඛකයින් සාමාන්‍යයෙන් වාර්තා තැබීමට උල් කුටුවක් හාවිත කිරීමෙන් අත් අකුරුවල ප්‍රමාණයෙන් ම ලිවීමට උත්සාහ ගැනීමත්, අව් වැසි හා සූං අදි ස්වභාවික හේතුන්ට දිගු කාලයක් ලක් වීම හා ඉතා පැරණි වීම නිසා අක්ෂර මැකි ගොස් තිබීමත් ය.

කැටපත් ප්‍රවාරහි වූ කුරුවූ ගැ අක්ෂරවල ප්‍රමාණය සාමාන්‍ය පුස්කොල අත්ලිපිවල එන අකුරුවල ප්‍රමාණයට වඩා කුඩා ය. කැටපත් ප්‍රවාරහි එතරම් කුඩාවට අක්ෂර ලිවීමට හැකි වූයේ උල් කුටුවේ තුබ තියුණු වීමත්, භුණු බදාමේ අති විශේෂ ඇලෙන ගතියන් නිසා ය. ප්‍රවාරු මුහුණෙන් සැම තැනක ම එක ම ආකාරයෙන් භුණු බදාම නොවීම නිසා සමහර තැනක තියුණු නොවන තුළින් ද ශිත ලියා තිබේ (පරණවිතාන 2000).

මෙම ශිත විවිධ පුද්ගලයින් විභින් නොයෙක් අවස්ථාවල දී ලේඛනගත කොට ඇත. එහිදී ලේඛනගත කිරීම සඳහා නිශ්චිත කුමයක් අනුගමනය කොට නොමැත. බොහෝවිට එක් ලිපියක් වෙනත් ලිපියක් මත ලියා ඇත. ඇතැම් විට ශිත දෙකක් අතර ඉඩ එකම ලේඛනයේ කොටස් දෙක අතර ඉඩට වඩා අඩුය. අවසන් නො කළ ලේඛන කාණ්ඩා ද හොඳින් ආරක්ෂා වී ඇති ලේඛන මත ලියා ඇත. එක් ලේඛනයකට

අයත් අක්ෂර පෙළක් එය ලියන්නට පෙර එහි තිබුණු වෙනත් අක්ෂර පෙළක ගැවෙන අතර ඒ ලේඛනයේ ඉතිරි කොටස දෙවන ජේලියේ දක්වා තිබේ.

සැමවිට ම ලිපි කෙටිමේ දී අක්ෂරවල හැඩය නොවෙනස්ව කෙටිම කෙරෙහි අවධානය හා සැලකිල්ල යොමු කොට ඇත. එනමුත් මේ ලිපි විවිධ පුද්ගලයින් විසින් ලේඛනගත කිරීම නිසා අක්ෂරවල සමරුපීභාවයක් දක්නට නොලැබේ. ඇතැම් කුරුටු ලිපි ඉතා උත්ත්තුවෙන් හා අලංකාරව කොට නැත. එහෙත් බොහෝමයක් අපිරිසිදුය. අලංකාරව ලේඛනගත කොට නැත. තනි අක්ෂර විරුද්ධය. බදාමයේ අක්ෂර සටහන් කිරීම හා ලිවිමේ දී ඇත ගැස්සීම නිසා අක්ෂර රිසි අකාරයට සටහන් කිරීමට නොහැකි වී ඇත. පුද්ගලයන්ගේ විශේෂ ගති ලක්ෂණ ද අක්ෂර වෙනස්වීම සඳහා හේතු වී තිබේ.

කැටපන් පවුරු වූ ගිවල අක්ෂර දද්ෂ අඩුය. බොහෝවිට ලේඛකයේ අක්ෂර මගහැරුණු විට දී අක්ෂර ජේලියට යටින් ලියා වරද නිවැරදි කොට ඇත. කුරුටු ගි ලියු ලේඛකයින් එකම තේමාවක් මත කවි පද ගෙනුව ද ඔවුන් ඊට පෙර බොහෝදෙනා කියු දෙය ම කිව ද සැම ලේඛකයෙකු ම තම රචනාවහි ලා කිසියම් පෙන්ගැලීකන්වයක්, අන්තර්ගත් වෙනස් වූ යමක් දැක්වීමට උත්සාහ කොට ඇත (Paranavitana 1956:268).

සිගිරි හි දෙස විමසීමේ දී ලේඛකයින් කවි පද ගෙනීමේ දී විවිධ උපක්‍රම අනුගමනය කොට තිබේ. එනම්, තම හද මඩලේ ජනිත වූ වස්තු විෂය කැඳී පෙනෙන අයුරින් කවි පද ගෙනීම, එකම සංකල්පනාව ප්‍රකාශ කිරීම වස් උච්ච වචන හා වාක්‍ය තෝරා ගැනීම එනම්, කව්‍යක්කාරයින් දෙදෙනෙකු ආකාර දෙකකට සිගිරියේ අද්විතීයත්වය රසික සිත්ති කාවද්දා ඇත.

තවද, ඇතැම් අවස්ථාවල ගිත ප්‍රේහේලිකා ස්වරුපයෙන් ඉදිරිපත් කොට ඇත. ඒ රසික සිත් ඇද ගැනීමේ තවත් උපක්‍රමයක් ලෙසිනි. මෙම ප්‍රේහේලිකා සිගිරිගාමී දෙදෙනෙකු අතර සිදුවන මිතුදිලි විහිළවකට හෝ විකට කියමන්වල හෝ ස්වරුපය ගෙන ඇත. "...මෙ විහිළවෙන් කිවක් සත්‍ය කියයි... සත්‍යය දකිම (Paranavitana 1956:396). මේ මාගේ වරද විය..."(Paranavitana 1956:204) යනාදී ඊට නිදර්ශන සපයයි.

සිහිරි හි කුල දක්නට ලැබෙන සන්නිවේදනය

සරල සමාජක සිට අදාළතන සමාජය දක්වා මීඩ් සමාජය ගොඩනැගිලෙම් දී අදහස් පුවමාරුව හෙවත් සන්නිවේදනය විශාල බලපෑමක් වී තිබේ (ධරමදාස 1999: 12). කිසිවෙකු විසින් කිසියම් අදහසක් අන්තර් දැනුම් දීම ලෙස සැලකෙන සන්නිවේදනය සඳහා ඇති අතිතයේ සිට මනුෂ්‍යයන් විවිධාකාර ක්‍රම උපයෝගී කරගෙන ඇති අයුරු හි ලාංකිය සිහිරි හි කුළින් ද පැහැදිලි වෙයි. කවර සමාජයක වුව ද කිසියම් “ප්‍රකාශන මාධ්‍යයක්” අඛණ්ඩව ප්‍රසාරණය වෙමින් පවතියි. සිහිරි හි පද බැන්දවුන් මෙන් ම හි ලියැවූ අය ද වෙති. රුළු ගේ සිට සාමාන්‍ය ජනයා දක්වා රාජ්‍යාණ්ඩුවේ සහ සමාජයේ විවිධ කොටස් සිහිරියට විත් කාචා ලියුහ. සමහරු අනුන් ලවා හි බන්දවා ගත්ත. තවත් සමහරු අනුන්ගේ කාචා තමන්ගේ නමින් ලියා තැබුහ. එකල සිහිරි කාචා ඇතැම් සමාජ ප්‍රභුන්ගේ ප්‍රරමාරම් ප්‍රහුමානය ආදිය ලියා දක්වූ තේතැන්නක් මෙන් ම වාද විවාද මණ්ඩපයක් ද විය (විතාන 1992: 29). මේ හි කුල තත්කාලීන, එළිභාසික, සාමාජිකය හා දේශපාලනික තොරතුරු නිරුපණය වේ. ඒ අනුව තත්කාලීන සමාජයෙහි කැඩිපතක් සේ මෙම කැටුපත් පවුරු කුරුවූ ගැ හි සැලකිය හැකිය.

සිහිරි හි සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ සිහිරි බිතු සිතුවම්වල වූ සිහිරි අජ්සරාවන් වර්ණනා කීරීම මත පදනම් වී කවි රස පබදුනා යැයි කීම සාචදා තොවේ. මේ අමතරව සිහිරි පරවතය, සිහිරියෙහි විරාජමානව වැඩ සිට සිංහ රුව, සිහිරි පවත්වනාගේ වූ කටුක බව, ජල උදානය, හා සිහිරි පවත්වන් වූ මාලිගාව යනාදී විවිධ තේමා පදනම් කොටගෙන කවි පද ගෙති ඇත (Paranavitana 1956).

සිහිරි අජ්සරාවන්

තත්කාලීන ස්ථීර්තිගේ ස්වරුපය පිළිබඳව හා ඇඹුම් පැළඳුම් මෙන්ම ආහරණ පිළිබඳව අධ්‍යයනය කළ හැකි විශිෂ්ට ස්ථානය ලෙස සිහිරිය හැදින්විය හැකිය. දස දහස් ගණන් ජනයා සිහිරිය නැරඹීමට පැමිණීමේ දී ඔවුන්ගේ සිත්ති පහළ වූ වින්තනය කැටුපත් පවුරු නිර්ලෝකීව සනිටුහන් කළ බව පෙනේ. ඒ අතර බිතු සිතුවම් කුළින් ස්ථීරිය විවිධ පුද්ගලයින් විසින් විවිධ ස්වරුපයෙන් දැකගත් ආකාරය පෙනේ. ඉත් පැහැදිලි වන්නේ එකල සිටි ජනයා තම හද පත්ලේ ගොඩනැගුණ ස්ථීරිය පිළිබඳ හැගීම් කිසිදු බියක් සැකියකින් තොරව දැක්වීමට සමත් වී ඇති බවයි.

ස්ත්‍රී රුප ස්වභාවය

සිගිරි පදා බොහෝමයක අප්සරාවන්ගේ රු සපුළුවේ සුවිශේෂ අංග වර්ණනා කොට ඇති. මුදු පෙම්බර නෙත්, මල් ගැවසු සෞදුරු තිල් වරලස, මූතුවන් දත්, හංසයන් බඳු පියයුරු, සිහිනිග, මතෝහාරි දැක් යන මෙවා ඒ ඒ පුද්ගලයන්ගේ රුලිකත්වය අනුව වර්ණනා සඳහා තොරාගෙන ඇති.

ස්ත්‍රීන්ගේ රුප ස්වභාවය කිසිවෙකුට නොදෙවනි යැයි ඇතමෙකු දක්වයි. එමත්ම සිගිරි රාජ හවනෙහි වෙසෙන මෙම ලදුන්ගේ වසගයට පත් වූ බොහෝ දෙනෙක් විය. එසේ වර්ණනා කිරීමේ දී ස්වභාවික පරිසරයේ දේ උපමා කොටගෙන තිබේ. “තොප නුවන් මහනෙල් මල් යුග්මයකට සම කළ තැනැත්තොය් සැබැවින් ම වින්තකයේ ය” (Paranavitana 1956: 191).

සිගිරි සිතුවම් ඇතමෙකුගේ කාමය උදෑළුපනය හා සරාගි හැඟීම් ජනිත කරවීමට හේතු වී තිබේ. එනම්, “දෙවියනි මෙවැනි කතුන් හා සැපතක් ඇති කරන්න. දෙඅත් වටා පළ වූ මගේ රුපයේ ආස්ථාදය විදින්න. දෙතොල් හැර දමා පැමිණී අන්කාර ස්ත්‍රීය කුරිරු වන්නිය....”(Paranavitana 1956: 320). මෙවැනි වූ කාමෝස්ථාදය විදි රසිකයේ ද එකල සමාජයේ වූ බව පෙනේ. ඔවුන් නිර්ලෝචිට තම අදහස් පුදරුනය කොට ඇත. සිතෙහි නැගුණ කාමුක සිතුවිල්ල සගවා තබාගැනීමට උත්සාහ දරා නොමැත.

“බෙයද නැග රන්වනුන් අතර සිටි හිණෙහි වස්තුය ලිහිල් වූ කතක දෙස බැලීමු. ඇය අප අමුව ද යි” (Paranavitana 1956 :37) යනුවෙන් රසිකයෙකුගේ සිතෙහි නැගුණ රාජික හැඟීමක් ප්‍රකාශ කොට ඇත. මෙවැනි මොහොතක පවා මතකයට නැගුනේ තම අමුව යි. සැබැවින් ම සිගිරි කතට, සිය අමුව සම කිරීමට ඔහු උත්සාහගෙන ඇත. තම අමුව ඒ සා සුන්දර ලදක් යැයි ඔහු සිතුවාට සැක නැති. මෙවැනි රාජික හැඟීම් ප්‍රකාශ කිරීමට පවා යොදාගත් බස සරල ය. සුගමය. කවිපද ගෙතු තැනැත්තා කෙරෙහි පිළිකුල් සහගත හැඟීමක් තවකෙකුගේ සිතෙහි ජනිත නොවේ. සංගමයෙන් ස්ව ආගාව ප්‍රකාශ කිරීමට එකල ජනයා සමත් වී තිබේ.

සිගිරි අප්සරාවන්ගේ ස්ත්‍රී රුප ස්වභාවය කොතරම් ද යන් අප්සරාවන් දුටු කල්හි නිකෙකලේස් තවන පැවිද්දන් තම හැඟීම් පාලනය කොට ගත් අපහසුතාවය දක්වයි. සැබැවින් ම ස්ත්‍රී රුව කෙලෙස් තවන පැවිද්දන්ගේ සිලය බිඳීමට සමත් බව අනිත කරා පුවත් හරහා බොහෝ සේ අසා තිබේ. සිගිරි පවිච නැඟීමට එකල පැමිණී පැවිද්දන් පවා තම සිතුවිලි කැටුපත් පවිරෙහි සටහන් කල් මෙසේය. “තොප

දැකුම්න් කවර අපුරින් වදවෙම ද” (Paranavitana 1956 :37). “තොප මහතෙල් වන් නුවන් නිසා තොප කරා අදවනු ලැබේයි.....”(Paranavitana 1956 :350).

ස්ත්‍රීය සුඩු ගුණාග

සිගිරි කවසක්කාරයින් ඇතැම් විටක සිගිරි අප්සරාවිය සුකුමාල සේ දැක්ක ද ඇතැම් අවස්ථාවක ඇය සිත් පිත් නොමැති තැනැත්තියන් සේ දක්වා තිබේ. ස්ත්‍රීයගේ බාහිර ස්වරුපය පමණක් නොව අභ්‍යන්තර ගුණාග පවා ඇතැම් සිගිරිගාමින් දුටු බව පෙනේ. එනම් සිගිරි ලදුන් හදවත මොලොක් නොවූ අකාරුණික හදවත් ඇති බව කියයි. හදවත තද කළ ගලකට උපමා කොට ඇත. “තොප කෙරෙහි කැඳීම් හා බැලුම් මිස ආදර සිතක් නොමැත්තේය. හා දෝෂී කතුනි තොප ලය තද ගලක් කළ බව මම නොදනින් ද.....” (Paranavitana 1956 :87) යනුවෙන් කිවිදියක් සඳහන් කොට තිබේ. තවත් කිවිදියක් “ඇය ගේ හදවත මොලොක් වුව ඇත්තෙන් ම ඇය කිහිපය සේ ය. එය ඇය වගා කළ පුරුදු නිසා නොවේ ද” (Paranavitana 1956 :87). යනුවෙන් දක්වා තිබේ. සැබැවින් ම මෙලෙස සිගිරි අප්සරාවන් පිළිබඳ දුටුවේ තවත් ස්ත්‍රීයකි. ස්ත්‍රීයක් තවත් ස්ත්‍රීයක් කෙරෙහි දක්වන ආකල්පය මෙයින් පැහැදිලි වෙයි. එහෙත් එක් කිවියෙක් “මෙහි සිටිවුන් බැලු සද තොප ඉසින ලද මල් මාලා බෙයදෙහි රන්වන් තැනැත්තියන්ගේ සිත ඔවුන් ගත් මල්වලින් හෙළි විය සි මා කිවේ සිරිතක් ලෙස ය” (Paranavitana 1956 :454). යනුවෙන් දක්වයි. පුරුෂ පාර්ශවය ස්ත්‍රීය පිළිබඳ දැක්වූ ආකල්පය ස්ත්‍රී පාර්ශවයට සාපේශ්‍යව ඉදුරා වෙනස් බව මෙවැනි ගිව්ලින් පෙනේ. මෙම ස්වභාවය සමාජ යථාර්ථයයි. ස්ත්‍රීයක් තවත් ස්ත්‍රීයක් කෙරෙහි දක්වන්නේ යහපත් ආකල්පයක් නොවේ. සමස්ත සමාජය අතිතයේ පටන් අදාළතන මේ යුගයේ ද පොදු ගුණාගයක් සේ මෙය දැකගත හැකිය.

ස්ත්‍රීය වනාහි ස්වාමි හත්තියෙන් යුක්ත තැනැතියන් සේ ඇතැම් කිවියන් දැක තිබේ. සිගිරි කුරුවූ ගී 108ක ම මල් හෝ මල් දම් ගත් ස්ත්‍රීන් පිළිබඳ කියවේ (මනතුංග 2004: 62). යුද්ධයට සිය කාඟප රජු පෙරලා එන තෙක් මේ ලදුන් මල් හා මල් දම් රගෙන පෙර මග බලා සිටින බව බොහෝ ගිව්ලින් ගම් වේ. “.....අතෙන් මල් ගත් සෙයින් සිත්තරා තොප සිත්තම් කළේය. පර්වත පාර්ශවය ස්වර්ගය සේ දිස් වුයේ ය” (Paranavitana 1956 :558). “....තිගේ සැමියා තී කරා ආවේ නැති වුව ද මේ අපුරින් සැරසුමෙන්....ය” (Paranavitana 1956 :518). මෙවැනි ගිව්ලින් සිය ස්වාමියා යුද්ධය ජය ගෙන එන තෙක් පෙර මග බලා ඉන්නා බව ඉන් ජනිත වේ. “පර්වත බිත්තියේ හදවත බදින රුමක් කතුන් බැලුවෙමි. මවුන් තම හිමියා කොයි ගියේ දැයි

බලමින් සිටියවුන් වැන්න”(Paranavitana 1956 :109). තවත් කිවියෙකු ගේ අදහස විය. මේ තුළින් ස්ත්‍රීය සතු ස්වාමී හක්තිය මොනවට පසක් වේ. සිගිරි ලදුන් සතු වූ ස්වාමී හක්තිය කොයි සා ද කිවහොත් කාශ්‍යප රුජ්වන් විරයෙකු, ආදර ස්වාමීයෙකු මෙතෙක් කළක් නොදුටු බව කියයි. ඒ බව “....හු මලේ වී නමුත් මියනු නොහැකිව අප විසුව ද මනා මිනිසෙකු මෙතෙක් කළේ නොදැකිමු” (Paranavitana 1956 :22). යන ගිත මගින් පසක් වේ. සිගිරි ලදුන් කඩා නොකර සිටින්නේ ස්වාමීය, පෙමවතා මියගිය ගෝකය නිසා යැයි පරිකළුපනය කරයි. එහිදී ඇතැම් කාන්තාවන් ගෝකය නිසා පර්වතයෙන් පනින්ට සැරසෙන බව ද කියයි. මේ තුළින් ස්වාමී හක්තිය කොයි සා එකල සමාජයේ අයය කළා ද ර්ථ ගරු කළා ද යන්න පැහැදිලි වේ.

තවද, ස්වාමීය මියගිය පසු ඉන්දිය සමාජයේ මෙන් සති පූජාව පැවැත්වීම ලාංකිය සමාජයේ නොවූ බව ඉන් කියවේ. වපල නොවන මේ සිගිරි ලදුන් අදට ද තම රුජ් එන තෙක් බලා සිටියි. මෙවැනි ගිත මගින් එකල සමාජයේ පැවති ස්වරුපය නිරුපණය වේ. විවාහක ස්ත්‍රීයක් තම ස්වාමීය කෙරෙහි වූ හක්තිය හා ගෞරවය, නිරතුරුව ම ඔහුගේ ජයග්‍රහණ බලා තුවු සිතින් කළේ ගෙවීම සහ පෙර මගට ගොස් මහන් හර සරින් ඔහු පිළිගැනීම යනාදී ගුණාග පිළිබඳ කියවෙයි.

”මාගේ ස්වාමීය බලනු....”(Paranavitana 1956:564) යනුවෙන් ඇතැම් ගිවල දැක්වෙයි. මේ මාගේ ස්වාමී පුරුෂය නොවේ දැයි යන එන පුද්ගලයන් අතරින් ඇතැමුන් දුටු විට ස්ත්‍රීන් එකිනෙකා පවසාගන්නා බව සඳහන් කරයි (මනතුංග 2004 :64). මෙවැනි ගිත තුළින් සිගිරි ලදුන් වලප ස්ත්‍රීන් සේ දුටු රසිකයින් ද වූ බව පෙනේ. එකල සමාජයේ මිනිස් සිතුවිලිවල විවිධත්වය හා ස්වරුපය මනාව පෙන්වයි.

සිගිරි ගිවල ඇතැම් කව්‍යක්කාරයින් සිගිරි ලදුන් එකිනෙකා කඩාබයෙහි යෙදෙන ආකාරයට ගිත ගොඩනගා තිබේ. එනම් ”බලන්න රුතුමා පැමිණියේ ය. එතුමා එනකල නොදැක්කෙමි එතුමා පැමිණි ආකාරය කියන්න” (Paranavitana 1956 :586) යනුවෙන් අප්සරාවියක් තවත් අප්සරාවියකට කියයි.

සිගිරි අප්සරාවියන්ට බැහැ වැශන හා ලදුන් කෙරෙහි ද්‍රේවි සිතුවිල්ලෙන් කවි පබැහුන ආකාරයක් ද ඇතැම් ගිත මගින් පෙනේ. ඒ මන්ද යන් සිගිරි ලදුන් බොහෝ දෙනෙනක් මල් හා මල් දම් ඇතැතිව සිටීම සි. රුජ් මිය ගොස් ඇති විට පවා සිගිරි ලදුන් මල් රෙනෙ සිටීම රුජ්ට කරන අපහාසයක් ලෙස කව්‍යක්කාරයින් දකින්නට ඇත (මනතුංග 2004 :63). ”....බලු බලු අතක ම සෙනෙහස ඇති බවක් නොපෙනෙයි..... හා ඔහු මළ කළේහි පවා තොප අතින් මල් දම් ඉවත නො දැමුවානුය” (Paranavitana 1965 :326). යනාදී ලෙසින් වෝදනා කරමින් කුරුවූ ගේ

හි තුළින් පෙනේ. එමෙන් ම ”තොපි ගලින් කළ තද ලය ඇති බැවින් මිස ඔහු මෙළු වුව ද රතු අතින් මල්දම් ගත් බවක් සැබූතින් ම තොප කෙරෙහි ඇති වේ ද (Paranavitana 1956 :353). යනුවෙන් තවත් කටයුතු මහුගේ ද්වේග සහගතභාවය දක්වා ඇත. මෙවැනි හි තුළින් හැගෙන්නේ තම ස්වාමියා මල පසු කාන්තාව පැවතිය යුතු ආකාරයි. එකල සමාජයේ ඉන්දිය සමාජයේ මෙන් දැඩි නොවුන ද ස්වාමියා මල ස්ත්‍රීය ඉතා ගෝවනීය තත්ත්වයකට මූහුණ දෙන ආකාරයක් මින් කියවෙන බව සිතිය හැකිය.

සිගිරි ලියන් මේ ආකාරයට මල් දම් රගෙන සිටීම නිසා ඔවුන්ගේ හදවත දැඩි බවත්, අකාරුණීක බව හා දේශී බවට ඇතමේක් වේදනා කරයි. සිගිරිගාමීන් එකිනෙකා සිගිරි අප්සරාවියන් දුටු ආකාරය තුළින් සමාජයේ විවිධ පැතිකඩයන් නිරුපණය කරයි. මල් රගෙන ඉතා අලංකාර වස්තුයෙන් හා ආහරණ අතැතිව සිටින සුරුපී ලදුන් ඇතමේකු දැක්කේ ඉතා සුන්දර දුෂුන් ලෙසය. මෙවැනි සුන්දර ලියන්ට සමාන කළ හැකි අන් කිසිවක් නොමැති බව යි. තවත් අයෙකු මල් දම් තමා වෙත දිගු කර ආකාරයක් දැක ඇත. ”..... ජනයා පර්වතය වෙත යන කළ දෙපියවුරෙහි වූ මලක් ගෙන පහතට දුම්වා ය” (Paranavitana 1956 :183). තවකෙකු සිගිරි ලදක් තම සින් සොරාගත් බව කියයි (Paranavitana 1956 :350). මෙවැනි විවිධ වූ ආකාරයන් මගින් සිගිරි ලදුන් කෙරෙහි ඇති වූ ආදර හැඟීම් ඉස්මතු කොට දක්වා ඇත.

දුකට කරදරයකට පත් වූ අවස්ථාවක පිහිට වීම මානුෂීය ගුණාංගයකි. මේ සුගත ගුණය සිගිරි හි ඇසුරෙහි ද දක්නට ලැබේ. “සිහි ලද කළේහි ඔහු ඒවි මෙනෙක් කළේත වූ හෙයින් මහු ඒවි...” සි (Paranavitana 1956:465). යනුවෙන් මොවුන් අස්වැසීමට උත්සාහ කළ බව පෙනේ.

ස්ත්‍රීය මෙන්ම ඇය සතු සුවිශේෂී හැකියාවන්, සමාජයේ ඇය දුටු ආකාරය විවිධ දාෂ්ටේපත හරහා ධිවනිත කරවීමට සිගිරි කිවියන් සමත් වී ඇත.

පර්වතය මත වූ මාලිගය

පදාළු කිහිපයක තේමාව වන්නේ පර්වතය මත වූ මාලිගාව වර්ණනා කිරීමයි. සිගිරි අප්සරාවන් බලන්නා සේ ම සිගිරි මාලිගාව ද බොහෝදෙනා නරඹා ඇත. එකී වේල සිගිරි බැලුම සිතෙහි රැඳෙන්නේ මාලිගාවත් තැරුණුවහොත් පමණක් ය බව දක්වයි (Paranavitana 1956 :275). බොහෝ දෙනෙනක් මාලිගයෙහි අලංකාරන්වය, මනබදින ආකාරයේ නිර්මාණය පිළිබඳ දක්වා ඇත. සිගිරි අප්සරාවන් සැප විදින මන්දිරය

ලෙස ද ඇතමෙකු මාලිගය දැක තිබේ. මාලිගයෙහි බිත්ති මත මනස්කාන්ත සිතුවම් තිබූ බව ද ඇතමෙකුගේ කළු පබැදුම් මගින් කියවෙයි (Paranavitana 1956 :71).

ස්වභාවික පරිසරය

සිගිරි නම් නිර්මාණය ස්වභාවධර්මයට අනුගත වෙමින් නිර්මාණය වූවකි. ජල උද්‍යානය, ශිලා උද්‍යානය යනුදී ලෙසින් ස්වභාවික පරිසරය ඒ පැහැරින් ම නිර්මාණකරුවා යොදාගෙන තිබේ. සිගිරිගාමීන් මෙම ස්වභාවික පරිසර නිර්මාණ පිළිබඳ කළු පබැදුම් ගොතා ඇත. සිතුවම් කෙවෙනිවල සිට පහත බැලු කළ නෙත් අදි යන්නේ ජල උද්‍යානය වෙතටය. මේ බව “අලුයම අවුත් නැග මේ දෙස බලා සිටි මම මන්ද මාරුතය සමග එන නෙත්ම් වනයේ සුවද වින්දේ.....”(Paranavitana 1956:4). යහුවෙන් සඳහන් වේ. ජල උද්‍යානයේ නෙත්ම් මල්වලින් අලංකාර වී තිබූ බව මේ කුළින් පැහැදිලි වෙයි.

සිගිරි කවුක්කාරයින් කළු පබැදුම්වලදී ස්වභාවධර්මය නිරික්ෂණයෙන් නිර්මාණය කරගන්නා වූ තත් කාලීන පොදු ජන වහරින් ගන්නා වූ උපමා යොදාගෙන තිබේ. “ලියක දත් දක්වා සෙන සිනාව කැකිරි ඇට පෙළක් බදු ය” (Paranavitana 1956: 357), “මහනෙල් වනක සමග පුන් රන්වන් ලිය නිල් කටරෝජ මලක අවුණු වැටකොජ මල සේ ය” (Paranavitana 1956: 334). “...මහනෙල් මලක් අසල සිටි ඇසල මලක් වැනි ය...”(Paranavitana 1956:538). “...මහන් ප්‍රයත්නයෙන් ලත් ආදරය සන පර්වතයක් බිඳ ලත් පැනිතක් වැනි ය..” (Paranavitana 1956: 109). මේ බොහෝ උපමා රුපක ලෙසින් යෙදී ඇත. මෙවැනි පබැදුම් ස්වභාවධර්මයෙන් වෙන් තොවී ජ්වත් වුවන්ට පහසුවෙන් අවබෝධ වූ දෙනික භාජාවෙන් ලියා තිබේ. මේ කුළින් සුන්දර සිගිරි පරිසරයෙහි ඇතැම් විට සංගිනයට අනුව ගැයුණු මේ ගිත ඇසුවන්ගේ මනස කුළ උවිත මනෝභාවය දැනවීමෙහිලා පොහොසත් වී තිබේ.

සිගිරි කාවචකාරයින්

සිගිරි ගිත සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ විවිධ ජ්වන කුම්වලට අයත් වූ විවිධ පුද්ගලයන් විසින් ලියන ලද බවක් පෙනෙන්. රජවරු, ඇමතිවරු, සෙන්පතිවරු, කුමාරවරු, වෙළෙන්දේ සහ ලේඛකයේ ද සිගිරියට පැමිණියන. මේ පිරිස අතර පැවිදී පක්ෂයේ අය ද බොහෝ වූහ. ද්වැනීන් නන් දෙසින් පැමිණි පිරිස් අතර රුහුණින් ද විවිධ පිරිස් සිගිරිය නැරඹීමට පැමිණියන (විතාන 1992: 48). එක ම තේමාවක් පදනම් කොටගෙන ගි පද පබැදුනත් කිසියම් පෙළුද්ගලිකත්වයක්, අන්තර්ගත් වෙනස් වූ යමක් දැක්වීමට උත්සාහ ගෙන ඇත (Paranavitana 1956: 268). සිගිරිය

නැරඹුවන් සිගිරියට පැමිණී ආකාරය හා විනෝද වූ ආකාරය ප්‍රකාශ කරයි. එමෙන්ම මොළයුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් පැමිණී අතර උනුන් සිගිරිය තරණය කිරීම සඳහා දිරිගැනීවය. සිගිරිය නැගීම යුෂ්කර බවත්, කැලු මැදින් රිංගා යා යුතු බවත්, සුලං පහරින් පිඩා ඇති වූ ආකාරය ද දක්වා තිබේ. සිගිරිය තරණය පැරුණ්නන් ට කොපමණ අපහසු ව්‍යවත් රට පසුබට නොවිය. මින් පැහැදිලි වන්නේ පැරුණ්නන් සතුව පැවති අප්‍රතිහත දෙධාරය සි. ඉතා අපහසු කාර්යන් පවා සාමාන්‍යකරණය කොටගත් බව පෙනේ.

සිගිරි කළුකාරයින් ඇතමෙක කවි පද බැඳීමට උපන් සමතන් බව කියතත් තවකෙකුට කවි පද ඇමිණීමට නොහැකි බව කියයි. ඔවුන් ඒ බව නිරව්‍යාජව කියු අවස්ථාවන් හමුවෙයි. “බුද්ල් නම් වෙමි, සමුහයක් සමග පැමිණියෙම් සිගිරි බැලිම් බැලු බැලු බොහෝ දෙනා ගී ලියුවෙන් නො ලිමි” (Paranavitana 1956: 290). තවකෙක, “මෙහි පැමිණ ගියක් නොබදිනා ලදැයි නැහෙන බියෙන් බියපත් වී සිටිමි.....” (Paranavitana 1956: 405). යනුවෙන් සඳහන් වීමෙන් පැහැදිලි වෙයි. මේ වැනි පදන්වලින් හැඳෙන්නේ සිගිරි පවත් තරණය කළ බොහෝ දෙනෙකුගේ මනෝහාවය කුරුවූ ගැ බවයි. නමුත් සිගිරිය නැරඹුවන් කිසිදු අදහසක් හදවත ට නොනැගුණ ද ක්වියක් ලිවීමට පසුබට නොවිය. මෙකළ කවි පද ඇමිණීම සිරිතක්, අනිවාරය කාර්යයක් ලෙසින් සැලකුණා විය හැකිය. නැතහොත් මෙලෙස කුරුවුගැම තම හැකියාව පුදරුණනය කිරීමක් ද විය හැකිය. එකළ සමාජයේ බොහෝදෙනාට විවක්ෂණ බුද්ධියක් පැවතුනා යැයි පෙනේ. මන්ද යන් ක්වියක් ඇමිණීමට කිසිදු අදහසක් නැතත් ඒ බව කාවායක් ලෙසින් ගොඩනැගීම සි.

කැටපත් පවුරේ වූ පදා බොහෝමය අතරින් 357කට නො අඩු ප්‍රමාණයක් කාවා ආමුණුවන්ගේ නම් වාර්තාගත කොට ඇත. මෙය නිරව්‍යාජත්වයේ සංකේතයකි. එකිනෙකාට ගොඩනැගුණු අදහස් විශ්වාසයකින් ඉදිරිපත් කළා ද විය හැකිය. සිගිරිය නම් වූ අනිවිශිෂ්ට නිරමාණය විඳිපත් වූවා සේ ම එකි ස්ථානයේ කාවා නිරමාණය රසිකයින්ට මහන් වූ විනෝදයක් මෙන්ම උදිම්වීමක් ද වන්නට ඇත.

සමාජයේ සැම ක්ෂේත්‍රයක් ම නියෝජනය කරන්නන් පැමිණී බවත්, කිසිදු හේදයකින් තොරව සමානාත්මකාවයෙන් කැටපත් පවුරේ කුරුවූ ගැමට නිදහසක් පැවති බවත් පෙනේ. විවිධ සමාජ තත්ත්වයන්ට අයන් වූවන් පමණක් නොව එකිනෙකට බොහෝ දුරක්ෂ වූ ස්ථානවලින් පැමිණී අය ද වූ බව කාවා නිරමාණ ඇසුරෙන් පැහැදිලි වෙයි. සමාජ ස්ථානයනය නොහොත් පන්ති පරතරය මෙකළ සමාජයේ නොවු බව ද මින් කියවෙයි. සම්භ්‍රන රසික ජනයාට කාවා පබදුමට විවත තොතුන්නක් වීමෙන් ඒ බව පසක් වෙයි.

නිගමනය

අතින ශ්‍රී ලංකාකිකයින් විනෝදකාම් ජාතියක් ලෙස හැඳින්වීම නිවැරදි වේ. මන්ද යත් සිගිරිය වැනි විගාල උපකින් පිහිටි පර්වතයක් තරණය කොට එහි දැකින්නට ලැබෙන දේ බලා රසවිදීමට හැකි වීමයි. එකී රසය අක්ෂරයකට නැගීමට සමත් වීම තවත් අගය කළ යුත්තකි. එක ම තේමාවක් මත පදනම් වුවත්, එකිනෙකා රසවිදී ආකාරය විවිධ ය. මේ රසවින්දනය තුළින් ශ්‍රී ලංකාකිකයින් සතුව පැවති වින්ත අභ්‍යන්තරය විනිවිද දැකිමට හැකි වී තිබේ. විවිධ මනෝමය සිතුවිලි කළ පබදුම් හරහා උදෑෂුපනය වී ඇත. එමෙන් ම විවිධ සමාජ මට්ටම් නියෝජනය කරන පුද්ගල කාණ්ඩ පැමිණි අතර ඒ සැම අයෙකුට ම අක්ෂර හාවිතය පිළිබඳ හැකියාව පැවති බව පෙනේ. සමස්තයක් ලෙස දක්වන්නේ නම් සිගිරි හේ තුළින් සමස්ත සමාජය ඉස්කු වී පෙනේ.

ආණ්ඩු ගුණ්ථ

මණාචලය 1994 ලි. බුද්ධදේශ හිමි, (සං) ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ.

ආච්චාරු, එන්. 2000 ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ලංකා ඉතිහාසය. පළමුවන කාණ්ඩය. කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණීය

ආර්යපිංහ, එ. සහ ආර්. එම්. ඩිලිවි. රාජපක්ෂ 1989 හාඡා ටීඩූනා හාඡා විෂයක ලිපි සංග්‍රහය. අඛරණන් මූල්‍යාලය, රදාවාන.

උබිගම, ඒ. 1965 තුළුගේලිය පසුතලය ඉතිහාසය කෙරෙහි බල පැ. අයුරු. අනුරාධපුර පුරාග. (සං.) අමරදාස ලියනගමගේ, රණවිර ගුණවර්ධන, විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණීය. පිටු. 37-45.

කළඹාණවංශ හිමි, 1964 ලංකාවේ එතිහාසික තුම් කිතුවම්. ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ.

ධරමදාස, කේ.එන්.මි. 1996 හාඡාව හා සමාජය, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ.

ධරමදාස, කේ.එන්.මි. 1999 හාඡාවේ සම්භවය හා සංස්කෘතික මූලුණුවර, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ.

පරණවිතාන, එං. 2000 සිගිරි කුරුඟ ඒ. 1 වෙළම, පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

මනතුව, එ. 2004 සිගිරි එනු, සමන්ති පොත් ප්‍රකාශකයෝ, ජා ඇල.

ලියනගමගේ, එ. සහ ආර්. ගුණවර්ධන, 1965 අනුරාධපුර පුරාග. විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාලය මූල්‍යාලය, කැලණීය.

විතාන, ගුණසේන 1992 සිගිරි හිඳේ සමාජ දැක්ම. ලස්සන මූල්‍ය දිල්පියෝ, වැල්ලම්පිටිය.

විමලවංශ හිමි, ඩී. 1964 අපේ සංස්කෘතිය. ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ.

පුරවීර, එ. වි. 1962 **අනුරාධපුර සමාජය**. සෞම්පද මුද්‍රණාලය, දෙමැගාබ.

Bell, H.C.P. 1897 Interim Report on the Operations of the Archeological Survey at Sigiriya, *Journal of the Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society* Vol. xiv, Vol.47

Disanayaka,J.B. 1996 **The New face of the Sinhala Language**, Department of Government Printing, Colombo.

Paranavitana, S. 1956 **Sigiri Graffiti**.1& 2 Vols , Oxford University Press, London.